

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata i

Na „Dziennik Pomorski” wraz z dodatkami „Rolnik”, „Aniol Stróż”, „Ognisko Domowe” i „Dodatkim niedzielnym”. — W ekspedycji miesięcznie 2.20 zł — z odnośnikiem 2.30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2.30 zł — z odnośnikiem 2.45 zł — przez pocztę 2.64 zł — w ekspedycji kwartalnie 6.60 zł., przez pocztę już z odnośnikiem 7.62 zł. — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w składzie, strajków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.
Miejaska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. poczt. 53

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 linowej od wiersza mm. lub jego miejsce 10 gr., na 3-ej stronie 6 lin. 25 gr., na 2-ej stronie 6 lin. 50 gr. Dla Wielkiego Miasta to samo w guld. gdańskich. Za ułożenie i ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Chojnice, wtorek 15 marca 1927 r.

Przeciw wrogim zakusom do Pomorza.

W tych dniach w Genewie, gdzie się dokonują sprawy mogące rozstrzygnąć losy tego lub owego narodu, wydarzył się jakkolwiek nie pierwszej doniosłości jednakże bardzo charakterystyczny fakt:

Oto niemiecki sekretarz stanu Schubert wypowiedział do korespondenta pisma francuskiego słowa, które ujawniły całkiem jawnie wyraźne zakusy do złem polskich i francuskich, zakusy zgodne z najskrajniejszymi szowinistycznymi planami i wybrykami hakatyizmu niemieckiego.

Przeciw tej już zgola bezceremonialnej zachłanności oburzył się nawet francuski minister spraw zagranicznych Briand, znany ze swej słabości do masonerii i Niemiec. Oburzył się mocno i wymógł na niemieckim ministrze Stresemannie, że Schubert ogłosił nieprostujące wprawdzie, ale bądź co bądź formalne wypracie się swych słów.

Wynurzenia Schuberta jednakże w daleko większej mierze godziły w Polskę, a nie słyszeliśmy nic dotąd, aby minister Zaleski coś w tej sprawie podjął. A natomiast, jak to podkreśla „Kurjer Poznański” pospieszył z ekliwem w stosunku do Niemców wywiadem na łamach jednej z najbardziej zagorzałych pism antypolskich „Tägl. Rundschau”.

Nie dziwny się jednak p. Zaleskiemu znając stosunki w rządzie i wiedząc z czyjej łaski jest ministrem. W czasie gdy pisma czy to półrządowe czy służące za mównicę temu lub owemu ministerstwu zajęte są napaściami na narodowców i kościół katolicki lub też rozprawami o potrzebie odbudowy niezależnej Ukrainy („Głos Prawdy”) trudno od czynników miarodajnych się spodziewać, aby zajmowały się tak ważnymi sprawami jak odparcie wrogich zakusów i to na miejscu.

Ale mówi się, że jeżeli milczą ludzie, to przemawiają kamienie. Jeżeli milczą czynnicy do tego powołane, zabracz musi głos społeczeństwo, zwłaszcza społeczeństwo pomorskie, o które w tym wypadku najczęściej chodzi.

Tak stało się też i wczoraj w różnych miejscowościach na Pomorzu a także i w Chojnicach.

Wiec narodowy w Chojnicach.

W tym celu odbył się o godz. 1 w poł. wiec na sali hotelu Centralnego, na którym przemawiał między innymi dwu posłów ze Zw. Lud. Narod. a jeden z NPR. który niestety przybyć nie mógł.

Mimo to wlecu tego nie uważamy za wiec jednej partii lecz za wiec narodowy, albowiem poruszono na nim sprawy, które obchodzą całe narodowe myślenie społeczeństwo polskie. Zagalił go p. Piechowski zdając

przewodnictwo p. adw. Kopickelemu, który przywołał do stołu pp. Oszałdowskiego i Hüttera.

Jako pierwszy przemawiał ks. sen. Bolt, krótko ale treściwie i wskazał na to, że zatarg o Pomorze jakoś dziwnie się zbiega z przebudzeniem się Chin i z niebezpieczeństwem chińskim dla Anglików w Szanghaju. Pomorze nie powinno być objektem targów i być musi na zawsze bezspornie związane ze swym kajem — Polską.

Niestety stanowisko kół i stronnictw rządowych nie jest w tej kwestji dość jasne, gdyż widzieliśmy tylko jawne usiłowania rozbitcia społeczeństwa i to przy pomocy subwencji pism itp. To się powinno zmienić, i dlatego powołani jesteśmy do tego, aby zabracz głos.

Bardziej szczegółowo i obszerniej omówił sprawę p. poseł Sacha. Niestety nie możemy ani w części podać wszystkich szczegółów i spraw poruszonych przez bardzo interesującego mówcę, którego wywody słuchaczy to do hucznych braw i oklasków, to znów do wybuchów śmiechu przy określaniu komicznych, aczkolwiek smutnych i tragicznych dla nas niestety stosunków swywołały.

P. poseł Sacha i mówca poprzedni przyznał, że Polska jest dziś osłą polityki świata, tak samo osłą polityki polskiej jest Pomorze.

W dalszym ciągu mówca przestrzegając przed nieobliczalnymi zamysłami niedorosłych „Napoleonów” co do wypraw na wschód, a domagał się skierowania tych wysiłków i kapitałów dla zbudowania podwalni na zachodzie.

Jasno określił mówca program czyli bezprogramowość rządzących po przewrocie ludzi oraz jakie to osoby usłwetleniały tę tak zwaną „sanację moralną” (poseł Wojewódzki, Moraczewski itp.). Stajemy się narodem emerytów, na emerytury generałów i wojewodów i ich następców są pieniądze, choć ich niema dla inwalidów i na podwyżki dla urzędników.

W końcu mówca objaśnił sprawę zmiany ordynacji wyborczej z uwzględnieniem wyższej świadomości obywatelskiej na zachodzie.

Mówca zakończył oświadczeniem, że pragniemy wyjątknie dobra Polski.

W dyskusji poruszył sprawę inwalidów p. Bembenek, któremu udzielił wyjaśnienia p. poseł Sacha, poczem przewodn. p. adw. Kopickeł odczytał rezolucję, (którą ogłoszemy w następnym numerze)

Rezolucje przyjęte zostały jednogłośnie z wielkim zapalem. Okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej zamknął p. przewodniczący liczny (około 1000 osób) i wspaniały wiec Uczestnik.

Będziemy mieli tylko 300 posłów.

Ch. D. utraciła stwarzanie grup narodowościowych. — N.P.R. w obronie generała Rozwadowskiego. — Ustępstwa polskie. — Pobożne życzenia Niemiec — Odmowa Stresemanna. — Zamknięcie 44 sesji Ligi Narodów.

W sejmowej komisji konstytucyjnej w d. 11 bm. mimo protestu posła Kronigę (Zjedn. N.em.) i socjalisty Niedziałkowski przyjęto w głosowaniu, podczas którego lewica wyszła ze sali zmianę ordynacji wyborczej i to:

Art. 1 projektu przyjęto z pewnymi zmianami. Uchwalono mianowicie, aby ilość posłów w przyszłym sejmie wynosiła 300 a następnie drugą zasadę, wedle której ilość mandatów, przypadających na dany okręg ma być ustalona w stosunku do liczby oddanych przy ostatnich wyborach głosów. Określono natomiast postanowienie, że ilość mandatów w okręgach miejskich będzie niezmienną.

Dalej przyjęto wniosek Ch. D. aby nie stwarzać osobnych grup narodowościowych, lecz dążyć do zabezpieczenia reprezentacji polskiej przez zwiększenie okręgów wyborczych na całe województwo.

„Głos Prawdy” staje całkowicie po stronie mniejszości narodowych i uważa projekt zmiany ordynacji wyborczej, wniesiony przez posła Głabińskiego za zamach na konstytucję.

Jak długo mogą trwać „względy wojskowe” w stosunku do uwieczonych generałów? 12 bm. zakończyły się obrady Senatu nad budżetem. Na posiedzeniu Senatu przyjęto ustawę bez zmian o poborze rekruta.

Sen. Banaszak (NPR.) przypomniał, że w dniu 12 stycznia zapadła uchwała Senatu o przekazanie rządowi petycji w sprawie uwolnienia gen. Rozwadowskiego. Sędzia śledczy, który w przeciągu 10 miesięcy nie umiał skonstruować aktu oskarżenia, nie potrafił go skonstruować i nadal. Aresztowanego przetrzymuje się jeszcze „ze względów wojskowych”. Pytamy się z trwogą, jak długo mają trwać te „względy wojskowe”, czy nie do chwili śmierci gen. Rozwadowskiego? Względy te już nie istnieją, gdyż gen. Rozwadowski podobno od 1 marca otrzymał emeryturę.

Wiceminister gen. Konarzewski w odpowiedzi oświadczył, że życzenie Senatu nie mogło być wykonane i że zaszła konieczność rozszerzenia śledztwa.

Ustępstwa polskie. Z niemieckich kół politycznych donoszą o wyniku narad w Genewie. Jeśli nie mylą oznaki, jest Polska gotowa udzielić Niemcom warunkowego prawa osiedlania się za ustępstwa innego rodzaju oraz załatwić zagadnienia wydaleń w zamian za ustępstwa w sprawie robotników sezonowych.

W sprawie szkół niemieckich na G. Śląsku uchwalono sprawę odroczyć do czerwca.

Czerwcowe obrady Ligi Narodów chciałoby Niemcy mieć w Berlinie (w to im graj, w bocznej sali mieli by zapewne równocześnie konferencje z bolszewikami.)

Dwulicowość Niemiec. Stresemann w wywiadzie oświadczył, że Niemcy nie godzą się na wystąpienie i rzeciw bolszewikom (Stresemann macht nicht mit) i chcą z nimi żyć w przyjaźni. Takie oświadczenie dał Briandowi i Chamberlainowi, (który się na to bardzo skrzywił). Tem też tłumaczyć sobie można chłodniejszy ton pism angielskich w stosunku do Niemców.

Zamknięcie narad ligi narodów 44 sesji nastąpiło 12 bm. po uchwaleniu wycofania wojsk okupacyjnych z zagłębia Saary po trzech miesiącach, poczem przyjdą nowe wojska w liczbie 800 żołnierzy.

Wiadomości z Polski i ze świata.

Stan zasiewów. Według nadeszłych do Głównego Urzędu Statystycznego informacji z całej Polski, stan zasiewów ozimych w lutym mimo mrozów i opadów w tym miesiącu nie uległ zmianie i przedstawia się lepiej niż zadowalająco.

Niema miejsca dla Żydów. Żydowski „Nasz Przegląd” zirytował się ogromnie na poznański „Bazar”. Znajdujemy w nim mianowicie pod obiecującym tytułem „Bezczelność chuliganów poznańskich” następującą notatkę:

W tych dniach udał się do Poznania p. Ludwik Goldfluss, wicedyrektor biura kinematograficznego „Fanamet”. P. Goldfluss zjechał do hotelu „Bazar” (tego samego, w którym „zrobił się” Obóz Wielkiej Polski). Oświadczone mu, że są wolne pokoje. W chwili gdy p. G. udawał się już do wynajętego pokoju, portjer zapytał go, jakiego jest wyznania.

Usłyszawszy odpowiedź — „możeszowego”, — w niesłychanie brutalny sposób oświadczył, że „dla Żydów pokójów niema”.

Przykład ten możeby sobie wzięli do serca nasi sprzedawczywo chojniccy.

Kara Boża? Sataniczny szal taneczny. We Francji, w mieście Nancy, w miejscowym hotelu w sali balowej zdarzył się rzadki wypadek zbiorowego szalu tanecznego.

W pewnej chwili podniecenie taneczne stało się tak wielkie, że absolutnie wszyscy goście, właściciele bufetu, dyrekcja, panny z bufetu, kelnerzy i picolaki poczęli tańczyć charlestona, kto z kim mógł i jak mógł. Kilkanaście tancerek popadło w omdlenie kilka odwieziono do szpitala, gdyż padając ze zmęczenia na kolana, poraniły sobie nogi.

Opisy pism miejscowych o tym wypadku przypominają orgie taneczne ze średniowiecza, w których „sataizm” odgrywał główną rolę.

Nowa lista oficerów emerytów. Prezydent Rzplitej podpisał drugą listę oficerów przeniesionych w stan spoczynku na dzień 31-go maja rb. Lista obejmuje nazwiska 15 tu generałów dywizji oraz 10-ciu pułkowników, wśród których znajduje się i nazwisko gen. Ładosła z Grudziądza.

Twórzmy żeńskie Gniazda Sokole.

Idea Sokola zżyła się z tutejszym społeczeństwem, które żywo wyczuwa potrzebę tego, tak dziś, jak ongiś za czasów niewoli, pożytecznego i koniecznego Towarzystwa, za pomocą którego ludzie jednej a wielkiej idei się poznawali i zaprawiali do tej wielkiej roboty, która była umiłowana, wypieszczona w najdrobniejszych szczegółach — Polska.

Tak więc jak ongiś na ziemiach naszych przed 40 laty zakładano gniazda męskie Sokole, tak obecnie powstał w Grudziądzu pierwszy żeński Sokół na Pomorzu. Każdy początek jest trudny i w tem pierwszym żeńskim Sokole zbierają się wszystkie Polki, a gorące patriotki, by wszczęcić te ideały sokole w młode serduszka tak licznych oddziałów tak koniecznie potrzebnych (ale trzeba nam ćwiczeń duchowych) przez zrzeszenie się w Sokole, przez uświadomienie narodowe pielęgnowujemy właśnie to, co szczególnie tutaj na zachodzie Polski ukochoać muszą każda Polka i Polak.

Sokół więc ma za zadanie szerzyć to poczucie narodowe, gorącą miłość kraju, któremi przejąć się powinno całe społeczeństwo nasze, a najlepiej to właśnie może zrobić Polka.

Tak jak w męskim sokole nie znamy ani partji, ani warstwy czy stanu któryby nas jednych od drugich dzielił, tak być powinno i w żeńskim sokole, który

powinien być tą platformą, łączące wszystkie warstwy i stany w jedną potężną całość.

Jeżeli idzie nam naprawdę o to, by idea sokola głęboko się zakorzeniła w społeczeństwo nasze, to do tej wielkiej roboty zaprosić trzeba kobiety nasze. Trzeba im stworzyć samodzielne Tow. gim. Sokół. Trzeba urządzić spec. kursa techniczne wyrabiając i udoskonalając dzielne zastępy klerowniczek. Trzeba ale nadewszystko otoczyć czułą i serdeczną opieką z naszej strony, by się z ideałami sokolimi zapoznały, by takowe ukochały, by się takowemu przejęły, bo w Sokole jak w zakonie wytrwać trzeba wiernie do zgonu. Trzeba o tem mówić wciąż, bo niestety u nas jest zapał, ale ten mogące słowianym. Brak nam hartu brak nam wytrwałości, a tego uczyć nam się trzeba właśnie w Sokole. Nie wątpliwe, że gdy kobieta polska pozna raz tę ideę naszą, to ją i pokocha. Gdy Polka (znana przecież dodatnie z patriotyzmu) przejmie się temi zasadami i zakorzeni je w masę całego narodu, wtedy dopiero możemy mówić o miłości kraju. Dlatego w imię tej sprawy, której my Sokolli służymy, apeluję do wszystkich: Gdzie tylko grunt jest po tem gdzie to tylko jest możliwym twórzmy żeńskie gniazda Sokole. (Sokół)

Bank Polski płacił

dnia 12 marca 1927 r.

Dolar	8,89 zł.
Funt szterling	48,33 zł.
100 guld. gd.	172,40 zł.
100 rmk.	211,23 zł.
Franki szwajc.	171,79 zł.

Giełda zbożowa.

12 marca 1927 r.

Zyto 100 kg.	40,25—41,25 zł.
Pszenica	50,00—53,00 zł.
Mąka żytnia 70 proc. " "	57,00—59,25 zł.
" 65 " "	59,00—60,75 zł.
" pszenna 65 proc. " "	73,50—76,75 zł.
Jęczmień	30,00—33,00 zł.
Jęczmień browar. " "	33,50—36,50 zł.
Cwies " "	32,00—33,50 zł.
Ospa żyt. " "	27,50—28,50 zł.
Ospa pszenna " "	26,00—27,50 zł.
Groch Wiktorja " "	78,00—88,00 zł.
Słoma żytnia pras. ctr.	2,75—3,00 zł.
Słano luzne " "	8,00—8,80 zł.

KRONIKA.

CHOJNICE, dnia 14. marca 1927 r.

Dziś. Matylda kr. wd.
13. 3. 27. Słońca wschód 5.55 zachód 17.37
Księżyc wschód 14.45 zachód 2.29

— **Biblioteka tow. Czytelnia Ludowych.** przy ul. gimnazjalnej (hotel p. Kaletty) otwarta co dzień od godz. 6—7 po poł., w niedzielę i święta od godz. 12—1 w południe.

— **Przedstawiciele społeczeństwa w Chojnicach.** Ub. soboty w mieście naszym bawił p. poseł Nowicki (Ch. D.) w związku z odbywaniem się zebraniami Chrześc. Dem. i Stow. Nauczycielskiego. Wczorajszej niedzieli z okazji wiecej Związku Lud. Nar. w Chojnicach również obecni byli ks. sen. Bolt i p. poseł Sacha (ZLN) którzy wygłosili na wiecej obszerny referat.

— **Przeciw dewastowaniu cmentarzy i grobów wojennych.** Starostwo chojnickie ogłasza komunikat następującej treści:

Dochodzą do Ministerstwa Robót Publicznych skargi o dewastowaniu i profanowaniu grobów i cmentarzy wojennych przez miejscową ludność. Mianowicie zdarzają się częste wypadki zaorywania znajdujących się na polach grobów, przywłaszczania postawionych na mogiłach krzyżów, uszkodzenia istniejących na cmentarzach wojennych pomników i niszczenia ogrodzeń, rozbijania tablic kamiennych oraz wypasania na cmentarzach bydła itp.

Tego rodzaju profanowanie miejsc spoczynku poległych na wojnie żołnierzy, było nawet powodem dyplomatycznych wystąpień ze strony Poselstw państw obcych.

Podległym mi władzom policyjnym polecam dopilnować, by podobne wypadki nieposzanowania mogił wojennych nie powtarzały się, a winnych takich wykroczeń należy podać do odpowiedzialności karnej.

Do pp. nauczycieli zwracam się z prośbą o poruszenie tej kwestji u dzieci szkolnych, albowiem dewastowanie grobów i cmentarzy wojennych należy w znacznej mierze przypisać młodzieży szkolnej.

Chojnice, dnia 8. marca 1927 r.

(—) Popiel, starosta.

— **40 świadków na rozprawie sądowej.** W ubiegłym czwartku przed tut. Izba Karną stawał Antoni Izakiewicz leśniczy zamieszkały w Rytle którego akt oskarżenia zarzucał fałszywą przysięgę, fałszywe obwinienie, zniewagę pomocnika leśnego będącego w służbie i obrazę nadleśniczego p. Bera. Na rozprawie zawiązanych zostało około 40 świadków. Rozprawa sądowa trwała do godz. 9 wieczorem. Po przeprowadzeniu rozprawy uznał sąd oskarżonego winnym i zasądził go na łączną karę przez 3 miesiące i jeden tydzień więzienia. Z reszty I. uwolniono. Koszta ponosił osk. o ile zasądzony, o ile uwolniony kasa Państwowa.

— **3 osoby przekroczyć chciały zieloną granicę.** Straż Celna w dniu wczorajszym przytury mała 3 osoby, które zamierzały przekroczyć zieloną

granicę, to zn. granicę państw. z Polski do Niemiec. Uciekinierów odstawiono do aresztu policji. tut. kom. sarjatu.

— **Przedstawienie amatorskie na rzecz Tow. Czyt. Lud.** Tutejszy oddział T. C. L. urządza w dniu 3 kwietnia przedstawienie amatorskie na rzecz T. C. L. Pracę przygotowawczą zostały omawiane na zebraniu ub. soboty. Dziś w poniedziałek wiecz. odbędzie się u p. Kaletty zebranie wszystkich amatorów w liczbie około 20 tu.

— **Zdać na łaskę Bożą.** Spółdzielnia „Rolnik” ta bolączka wszystkich osadników i udziałowców spółdzielni chojnickiej ostatecznie zgłosiła upadłość. Marzenia o powołaniu na nowo do życia „Rolnika” spełzyły na niczem. Na sobotnim zebraniu gdzie p. prof. Siciński jako przewodn. komisji likwidacyjnej dość obszernie omówił położenie sprawy upadłościowej wywiązała się bardzo obszerna dyskusja podczas której zadecydowano dalszy przebieg upadłości i postępowanie zdać na łaskę Bożą, ażeby nareszcie skończyć z bolączką tą. Obecny na zebraniu p. Blegoń b. członek zarządu „Rolnika” wyjaśnił obecnym powód i przebieg upadku spółdzielni. Główną winę w tem ponoszą czynni członkowie zarządu przeciw którym wdrożono postępowanie karne, wynik którego oczekiwać należy w niedługim czasie. Sprawa tą bliżej zajmiemy się po ogłoszeniu wyroku sądowego. Na zebraniu osadnicy również skarżyli się na niedostarczanie zamówionych nawozów sztucznych, które oczekiwane są przez tychże z wielką niecierpliwością.

— **Z komitetu powiatowego Wychow. fizycznego i Przystosob. wojskowego.** Dnia 19. b. m. odbyło się w salce Wydziału Powiatowego w Chojnicach zebranie Komitetu Pow. W. F. i P. W. Zebranie zagał przewodniczący p. starosta Popiel, który w krótkich słowach zwrócił uwagę na konieczność wychowania fizycz. i przystosowania wojskowego całego naszego społeczeństwa wobec otaczających nas ze wszech stron wrogów oraz czynionych z ich stron przygotowań na polu tem. Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania przez sekretarza p. prof. Szczepańskiego, który został przyjęty bez zastrzeżeń, przew. podał do wiadomości nowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28. I. 27 r. w sprawie utworzenia Państw. Urzędu Wych. fiz. i Przystosob. wojsk. znoszące wszystkie dotychczasowe odnośne rozporządzenia nad którem wywiązała się obszerna dyskusja. Następnie uzupełniono prezydium przez p. podpułk. Komierowskiego jako wiceprezesa oraz cały skład komitetu do 18 osób. Uchwalono utworzyć Komitet miejski w Czerniu oraz komisje sportowe we większych gminach. M. I. wybrano komitet święta W. F. i P. W. który ma za zadanie ustalenie terminu przyszłego święta. O mówiono obszernie plan pracy na rok 1927 oraz sposób zasilenia funduszów Komitetu. Projektuje się wielką imprezę na początek czerwca. Po uchwaleniu wniosków wniesionych przez p. prof. Szczepańskiego p. przewodniczący zamknął posiedzenie.

(Od red. Bardzo wysoko cenimy wartość utworzenia komitetu Wych. Fizycznego jak również i zadanie jego. Jednakże zrozumieć nie możemy lekceważenia przez niektórych członków komitetu naszej prasy a w tym wypadku prasy narodowej. Czy może nie kryją się tu jakieś zakusy partyjne, które bezwzględnie należałoby potępić, bowiem inaczej nie można rokować tym tak ważnym zadaniom zbyt wielkiego powodzenia. W. F. i P. W. służyć ma nam wszystkim nie zaś jednostkom, tego zdania niewątpliwie będzie całe społeczeństwo pomorskie).

— **Zebrań walne Chrześc. Stow. Nauczycielskiego szkół powszechnych** odbyło się w sobotę po poł. w lokalu p. Kaletty. Na zebraniu prezes okręgowy p. poseł Nowicki wygłosił referat organizacyjny podkreślając konieczność organizowania się w. wszystkich nauczycieli i nauczycielek szkół powszechnych i wydziałowych w Stowarzyszeniu. Po przyjęciu kilku nowych członków i członkiń wybrano nowy zarząd Koła (skład zarządu podamy w jutrzejszym numerze) oraz omawiano i ważne kwestje dotyczące nauczycielstwa. Zebranie również zaszczylił insp. p. Grochowski, sekr. Koła starogardzkiego p. Grochowski oraz przedstawiciel prasy miejscowej, co dość poważna liczba obecnych przyjęła z wielkim zadwojeniem.

— **Z ruchu politycznego Chrześcijańskiej Demokracji.** Ubiegłej soboty w lokalu p. Kaletty odbyło się zebranie miejscowego Koła Chrześcijańskiej Demokracji. Przy wypełnionej przez członków i sympatyków sali p. poseł Nowicki wygłosił dłuższy referat o gospodarstwie omawiając bilans handlowy państwa, zmniejszenie się eksportu, traktaty handlowe i tp. Liczne zebrani trafny ten referat przyjęli gorącymi oklaskami, co świadczyło o żywym zainteresowaniu się społeczeństwa kwestją gospodarczą w państwie polskim. Po krótkiej dyskusji p. poseł wyjaśniał nie które zapytania poczem przewodniczący p. Kaletta komunikując o zebraniu walnym które odbyć się ma w przeciągu 2 tygodni zebranie zamknął. Podobne zebrania Kół Ch. D. odbywają się obecnie na całym Pomorzu gdzie posłowie informują wyborców o położeniu gospodarstwa państwa i stosunku jaki wobec tego zajmuje Chrześc. Dem.

— **Maxymalna cena cukru.** Min. Skarbu w porozumieniu z Min. Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa wydał rozporządzenie, ustalające cenę cukru na 87.50 zł za 100 kilo.

— **Z sali sądowej.** Jan Szmaglik z Brus oskarżony, że w wrześniu 26 roku, w Chojnicach zabrał na szkodę Józefa Płacheckiego jeden rower, w tym zamiarze aby go sobie bezprawnie przywłaszczyć i

kradzież popełnił przez oderwanie kłódki od komórki w której był rower zamknięty. Podczas rozprawy Sz. przyznał się do kradzieży, co do włamania to zaprzeczał. Po przeprowadzeniu rozprawy uznał sąd osk. winnym kradzieży i zasądził go na 3 miesiące więzienia. Oskarżonemu wliczono areszt śledczy.

— **Wielką popularnością i ogólnym uznaniem** zarówno u publiczności jak i kupców cieszy się środek do prania „Sapon” z marką ochronną koszulką, wyboru chemicznej fabryki „Ergasta”, p. Czesława Nagórskiego w Starogardzie. Dokonane próby prania w krajowych zakładach dla chorych, szpitalach, koszarach i pralniach chemicznych, jak również w użytku domowym dowiodły, że „Sapon” z koszulką nie zawiera żadnych bieliźnie szkodliwych składników, lecz działa antyseptycznie i posiada wielką siłę rozpuszczalną brudów. „Sapon” jest każdorazowo badany przez specjalnego dr. chemji, przy fabrykacji zawsze są te same składniki użyte.

Dla tych zalet przyznano wynalazcy już w roku 1907 na wystawie lekarsko higienicznej we Lwowie najwyższą nagrodę — złoty medal, jak również i dyplom na wielkiej niemieckiej wystawie przemysłowej w Poznaniu w roku 1911. Spodziewać się zatem należy, że „Sapon” znajdzie zastosowanie w każdym gospodarstwie całego kraju, gdyż jest pierworzędnym środkiem i preparatem tego rodzaju.

— **Rejestracja klaczy.** Na podstawie ustawy o nadzorze państw nad ogierami i rejestracji klaczy zarodowych z dn. 23. I. 25 r i rozporządzenia Minist. Rolnic. i Dóbr Państw. z dnia 9. X. 1926 r. w sprawie rejestracji klaczy zarodowych urządzamy następujące spedy klaczy, w celu ewentualnego dokonania przepisowej rejestracji i to:

wtorek 22. marca rb. o godz. 9,30 w Sępólnie
22. " rb. o godz. 14,30 w Chojnicach
środa 23. marca rb. o godz. 11,30 w Żukowie
pow. Kartuszy

czwartek 24. marca rb. o godz. 11,30 w Pucku.

Spedy odbywać się będą na targowiskach. Rejestracja ma na celu ujęcie klaczy w karby organizacyjne i ochronę ich przed ewtl. przymusowym poborem przez władze wojskowe. Rejestrowane mogą być wszystkie klacze wartościowe bez wad dziedzicznych i innych bez względu na przynależność rasową.

Na dowód zarejestrowania klaczy wydaje Pomorska Izba Rolnicza specjalne świadectwa. Rejestracja jest bezpłatna. Klacze zarejestrowane podlegają nadzorowi państwowemu i mogą być odstawiane tylko przez ogiery państwowe i ogiery licencjonowane, odpowiadające typowi odnośnej klaczy. O ile klacz niema żrebaka przez 3 lata po sobie następujące traci prawa, związane z rejestracją.

Bliższe szczegóły wynikają z Dz. Ust. R. P. nr. 17. poz. 113 z r. 1925

Nadmieniamy, że rejestracja powyżej wspomniana jest odrębnie prowadzona obok klaczy, przyjętych do ksiąg stadnych Pomorskiego Związku Hodowców konia szlachetnego półkwi i Pomorskiego Stowarzyszenia Hodowców konia zimnokrwistego, które to organizacje przyjmują tylko klacze, odpowiadające kierunkom hodowlanym, wytkniętym statutowo przez odnośne organizacje. Przy tej sposobności odbędzie się licencja klaczy do ksiąg stadnych.

— **Zatwierdzenie woźnego obszaru dworskiego Pawłowo.** Z mocy § 4 ustawy policyjnej z dnia 11. III. 1850 r. zatwierdzono p. Bernarda Rybakowskiego z Pawłowa na woźnego obszaru dworskiego Pawłowo.

— **Zmiana dnia targów tygodniowych w Lipnicy.** Dzień targu tygodniowego w gminie Lipnicy został z czwartku przeniesiony na wtorek każdego tygodnia.

Z POMORZA.

Ogerzeliny. (Z tow. wojaków.) Dnia 6 bm. odbyło się miesięczne zebranie tow. Powst. i Wojaków. Po zagajeniu zebrania przez prezesa G przystąpiono do omawiania spraw tyczące Tow. Po załatwieniu spraw bieżących i odśpiewaniem „Boże coś Polskę” zebranie zakończono.

— (Kółko Rolnicze.) Dnia 6 bm. odbyło się zebranie Kółka Rolniczego przy udziale około 50 członków i gości. Zebranie zagał prezes p. M. poczem p. Jóźwikowa z Sławęcina wygłosiła referat o „hodowli drobiu (p. Jóźwikowa brała udział w kursie hodowli drobiu jaki się odbył w Grudziądzu.) Po referacie nastąpiła dość ożywiona dyskusja. Następnie p. Kocłurski wygłosił referat o znaczeniu Kasy Stefczyka. Zebrani uchwalili jednogłośnie założenie Kasy, do której przystąpiło z góry 26 członków. Do zarządu wybrano p. Marcinkowskiego, p. Gałęzke, p. Sliwińskiego i p. Wardaszkę. Do rady nadzorczej pp. Wesółowskiego, Giersza, Jóźwikową, Faltyńskiego Nazarskiego i Gutowskiego.

Nowo założonej placówce „Sześć Boże”.

Mielno. (Echo.) W niedzielę 27. II. urządziło kółko śpiewackie „Echo” na sali pana Kiedrowskiego zabawę połączoną z przedstawieniem amatorskim. Odegrano sztukę „Legjoniści”. Ze swych zadań doskonale wywiązał się pp. Alojzy Kiedrowski, Czarnowska, Jaszewski, Lipińska, Gilwa, Kowalkówna, Lipińska Fr. i Kiedrowska. Szczególnie komiczny był p. Lipiński w roli dowcipnego kłobasy. Przedstawieniem kierował nauczyciel p. M. Kuhn któremu się należy serdeczne podziękowanie za jego nieustraszoną i mozolną pracę. (Obecny).

Najnowsze wiadomości

(Informacje własne)

Osowo, powiat Chojnice. (Obóz Wielkiej Polski.) Dnia 6 bm. odbyło się na sali p. Czapiewskiego zebranie informacyjne Obozu Wielkiej Polski. Stawili się około 200 gospodarzy i robotników z Osowa, Zamocła i Popiej Góry. W półtoragodzinnej przemówieniu przedstawił obożny X. Wrycza myśl przewodnią programu O. W. P. który zebrani z zadowoleniem przyjęli do wiadomości.

Kamień. (i) (Jarmark). W naszym miasteczku w dniu 24. bm. odbędzie się poraz pierwszy jarmark kramny oraz na bydło i konie.

(Z targu). Na ostatnim targu tygodniowym płacano następujące ceny za nabiał: za funt masła zł. 2,60 za mendel jaj zł. 2,00

(Przytrzymanie przemytu). Straż celna przytrzymała niejakiemu K. A. z Orzełka, przy którym podczas przeprowadzonej rewizji osobistej znaleziono 60 cygar pochodzenia niemieckiego. Ponieważ nie mógł uiścić należnej opłaty akcyzowej i celnej oraz grzywny w wysokości przeszło zł. 500, przeto powędrował do aresztu śledczego.

Grudziądz. (Osobiste.) Rozporządzeniem Kurji Biskupiej ks. wikary Mańkowski został ustanowiony przy tut. farze na stałe.

(Zmiany na stanowisku komendanta PKU. w Grudziądzu.) P. mjr. Józef Kozłowski z kadry ofic. art. z PKU. Kościelna przeniesiony został na stanowisko PKU. Grudziądz.

Peperzyn, pow. Sępólno. (N) (Badanie mięsa.) Do tutejszego badacza mięsa p. E. Rehbeina należą: Peperzyn, badanie poniedziałki i środy od g. 13—14, Słtno w wtorki i piątki od godz. 13—15, Karolewo, Jastrzębiec gm. i folw. czwartki i soboty od 13—15.

Waldowo, pow. Sępólno. (N) (Dobry połów.) Został tu przytrzymany pewien osobnik, przy którym znaleziono 12 kilo tytoniu przemyczonego z Niemiec. Towar skonfiskowano, a przemytnik powędrował do aresztu śledczego.

Sitno pow. Sępólno. (N) (Nowy poborca podat ków.) P. Drabeim Egon został mianowany komisarzem poborcą podatków na naszą gminę.

Zalesie pow. Sępólno. (N) (Remont domu ubogich.) Remont domu ubogich i budynku gospodar czego znajdujących się w naszej miejscowości ma być oddany w drodze publicznej licytacji. Oferty należy przesyłać do państwowego Urzędu Budownictwa Na ziemnego w Chojnicach.

Więcbork. (Ruch polityczny.) Dnia 9. III. 27. odbyło się zebranie koła Chrześc. Demokracji. Prezes p. Masiak zagaił posiedzenie pozdrowieniem „Szczęść Boże”. Następnie udzielił głos posłowi Al. Nowickiemu który wygłosił referat gospodarczy. Poseł Nowicki również zapraszał członków na zjazd delegatów do Grudziądza wskutek czego p. Granziński zaznaczył, że z powodu niedogodnej komunikacji zapewne żaden z członków jako delegat do Grudziądza nie pojedzie prosił natomiast, aby przyszły zjazd odbył się w Chojnicach. Poseł Nowicki przychylił się do wniosku p. Granzińskiego.

Chelmża. (Bestjałski napad na dziewczynkę) 2 młodych zbirów napadło 10-letnią dziewczynkę Golebiewską z II kl. szkoły dziewcząt wracającą ze szkoły boczną ulicą koło „Miałkusa” do domu rodzicielskiego. Zwyrodniałe łobuzy dokonali nad dzieckiem karygodnego czynu.

Wętfie pod Lulanem. (i) (Zmiana własności.) Jedyny krawiec w naszej miejscowości p. Nowacki sprzedał swą posiadłość p. Kuflowi zład, i opuszcza Wętfie. Pani Strusikowa sprzedała swe około 23-morgowe gospodarstwo. Nowonabywcą jest p. Switalski z powiatu starogardzkiego.

Sulnówko pod Świeciem. (i) (Kradzież ziemiaków.) Z nastaniem cieplejszych dni i odwilży mróz znika a z nim i ziemniaki z kopców na polach tutejszych. W sąsiednim majątku Skarszewy zanotowano kradzież 200 centnarów ziemniaków. Jak śledztwo wykazało sprawcami kradzieży są gospodarze z Sulnówka i Sulnów.

Bukówiec. (i) W ostatnią niedzielę karnawału urządziła miejscowa Och. Straż Pożarna na sali p. Czajkowskiego zabawę karnawałową. Na zabawie występowało również „Grono Przyjaciół Sceny” odgrywając jednoaktówki pt. „Spokojny lokator”, „Zyd w becze” i „Błazek opętany”. Udział gości był liczny, to też całość udała się doskonale.

Sucha. (i) (Tyfus) Rodzina Okonek zachorowała na tyfus. Chorych niebawem przewieziono do lecznicy powiatowej w Świeciu.

Bukówiec. (i) (Właściciele się zmieniają.) W ostatnim czasie w kilku posiadłościach zmieniło właściciela. I tak sprzedał p. Brodnicki dom swój wraz z ogrodem, p. Słupski również sprzedał swe przeszło 100-morgowe gospodarstwo, p. Domek sprzedał swój budynek z ogrodem. W pobliskiej wiosce osadniczej Bramka kilka osad przeszło w inne ręce. Około 50 morgową posiadłość p. A. Micha nabył p. Smieciński p. Łojkowa sprzedała swe 70-morgowe gospodarstwo p. Ekerowi, osadę 50 morgową od p. Więcka nabył p. Stróż.

Grabowiec pow. Starogardzki. (Wyrodna matka udusiła dziecko.) Trupa noworodka znaleziono w tych dniach w lesie pod Jabłowem. Wyrodną matkę już wykryto. Zapewne udusiła ona zaraz po porodzie owe niemowlę, na co wskazują ślne plamy koło szyi.

Grudziądz. (Pan Poszwiński opuszcza Grudziądz.) Rozeszła się wieść po mieście, iż b. dyrektor Drukarni Pomorskiej i b. wiceminister p. Adam Poszwiński opuszcza w najbliższym czasie Grudziądz aby przenieść się na stałe do Poznania.

Flota chińska pod Szanghajem przesłała na stronę Kantończyków zabierając 22 starych niezdalnych prawie już okrętów. Pod Jangtse odnieśli Kantończycy nowe zwycięstwo. W naczelnej radzie Kantończyków tak zwany Kouminlangu, przeważają bolszewicy komunisti, którzy się zwracają przeciw dążeniom generalnego Czenkalszeka.

Z wynikami obrad genewskich są podobno minist. Chamberlain i Zaleski zadowoleni. Chamberlain, przybył już do Londynu, i wypowiedział się w tym duchu w pewnym wywiadzie.

Pismo ang. „Waiby News” szerzy się, że Francuzi wycofać będą musieli 3000 żołnierzy z okręgu Saary; które zastąpią 800 żołnierzy angielskich, belgijskich i francuskich, jacy również wycofani będą musieli przed plebiscytem w r. 1935 tak iż wpływy francuskie są tam utracone. Skutek polityki Brianda.

Trzęsienie ziemi odczuto w Hiszpanji i w poł. Francji.

Zastrzelili przeciwnika i siebie podczas sprzeczki kupiec Pollok w Głiwicach.

Strajk łódzki zaostrzył się o tyle, że strajkujący wycofali robotników przy pracach koniecznych. Rząd pośredniczy w układach.

Zbrojni bandyci napadli w Kingstown (Anglja) auto wiozące 32 ball gazet i spalił je.

Stresemann wraz z innymi delegatami wyjechał z Genewy do Berlina i zda dzisiejszą sprawę z wypadków w Genewie prezydentowi i rządowi.

Jugosłowiańska para królewska która bawi obecnie w Rumunji przybędzie w bież. tygodniu do Paryża.

Z okazji rocznicy śmierci Lenina chińskiego Sunjatsena w Chinach przyszło do zaburzeń. Także w Singapurze (kolonia holenderska) przyszło do zaburzeń, podczas których zabitych zostało przez policję. 6 Chińczyków, a 17 rannych.

Ponowny wybuch rewolucji w Meksyku ująw

(Z teatru). Tak usilnie zareklamowane misterium pasyjne p. Niewskiego „Golgota” spotkało się bardzo ujemną krytyką miejscowej prasy. Ile w tem prawdy trudno stwierdzić — boć dla przedstawicieli narodowej pomorskiej prasy nie ma miejsca w grudziądzkim teatrze. Alk.

Z POZNANSKIEGO.

Bydgoszcz. (Adwokat skazany na 5000 zł. za lichwę) Izba karna skazała przed kilku dniami adwokata i notariusza dra Jasińskiego na 5000 zł grzywny względnie 4 tygodnie aresztu za przekroczenie rozpo rządzenia o lichwie.

Poznań. (Dziecko o trzech nogach.) W styczniu w Poznaniu zanotowano jeden wypadek śmierci dziecka o nieznaną pól. Dziecko to umarło w trzy dni po narodzeniu się. Ustalono, że noworodek miał trzy nogi i nie dało się stwierdzić jego płci. Przyczyna śmierci potworka jest także nieznaną.

Poznań. (Kara śmierci za zamordowanie narzeczonej.) Przed ławą przysięgłych stanął St. Kadyjowski rzeźnik, oskarżony o zamordowanie w jesieni ub. r. swej narzeczonej Stefani Mospanówny. Przyczyną morderstwa była zazdrość. Trybunał wydał wyrok śmierci.

Z DALSZYCH STRON.

Warszawa. (Wujku! jak się masz!) Na pl. Żelaznej Bramy Icka Dzwonkowskiego zaczęli jakiś nieznanymi mężczyźni i z okrzykiem „drogi wujku” rzucił się na Dzwonkowskiego caując go czule w twarz i obejmując rękami. Gdy Dzwonkowski oświadczył kategorycznie, że go wcale nie zna, wtedy rzekomy siostrzeniec przeprosił Dz. i szybko oddalił się. Po pewnym czasie Dzwonkowski stwierdził że zginął mu z kieszni portfeli zawierający 30 dolarów i 80 złotych gotówką

Łódź. (Zydzi fabrykują fałszywe pieniądze.) W Poznaniu aresztowano niejakiemu Wacława Mileckiego i jego żwagierkę Marię Łakomą, którzy w składach rozpowszechniali fałszywe 2 złotówki papierowe. Kolporterzy fałszywych banknotów zeznali, że pieniądze te otrzymali od jakiegoś żyda z Łodzi. Policja już jest na tropie owych żydów.

Łódź. (Zawiedziony w miłości uczeń odbiera sobie życie.) Wystrzałem z rewolweru odebrał sobie życie uczeń gimnazjalny Kazimierz Romanowski, zamieszkały na placu Kościelnym 4. Przyczyną samobójstwa ma być zawód miłosny.

Kraków. (Samozwańcy „książe” — oszustem.) W jednym z hoteli tut. aresztowała policja osobnika, ściganego listami gończymi przez sąd w Warszawie. Przedstawiał się on jako książę Światopełk - Czetwertyński. Na zapytanie policji oświadczył, iż przybył do Krakowa w ważnych sprawach handlowych. W czasie dochodzenia stwierdzono, że był on aresztowany w Krakowie za szereg oszustw. Po odsiedzeniu kary wyjechał do Warszawy, gdzie został zdemaskowany przez rodzinę Czetwertyńskich, jako pospolity oszust.

W. M. GDANSK.

Gdańsk. (Nieludzkie zęcanie się nad dzieckiem.) Robotnik Kurt Taube, liczący lat 24 starał się od dłuższego czasu dla swej 3 i pół letniej pasierbicy o alimenty od właściwego ojca, z którym jego żona

nił się w Los Altos, gdzie zabitych zostało podczas walki 42 powstańców i 6 żołnierzy rządowych.

W Japonji (a i w Chinach) szaleją straszne zawieje śnieżne, połączenie kablowe z Japonją zostały przerwane.

W Chinach pod Hanczuan wre krwawa walka Wojska Czansolina odniosły zwycięstwo, które jednak spowodu zawieji śnieżnych jest bezprzedmiotowe, ponieważ utrudnia dowóz rezerw.

Bija Żydów w Niemczech. W Kolonji swastykowcy (hakenkreuzerzy) napadli na lokal wyborczy Żydów i dotkliwie ich obliłi. Mnóstwo osób ciężko rannych, policja przyaresztowała kilka osób.

Zamach na dziennik w Kownie. Donoszą z Kłajpedy, iż sprawcy dokonali w Kownie zamachu bombowego na budynek, mieszczący redakcję i drukarnię organu litewskich socj. ludowców Lietuvos Zimies. Drukarnia wraz z maszynami oraz magazyn, zostały zupełnie zniszczone. Lokal redakcji ucierpiał również mocno od wybuchu. Po rzuceniu bomby słyszano dwa wybuchy. Zachodził podejrzenie, że ma się tu do czynienia z zamachem politycznym.

Katastrofa kolejowa we Lwowie. Między dworcem głównym we Lwowie a dworcem Kleparowskim 2 ostatnie wagony zderzyły buforami i wysadziły się jeden na drugą. Część ławek i ścian uległa polamaniu. Wszystkie szyby stłuczone. Z jadących pasażerów kilka osób doznało lekkich obrażeń.

Wyrok w sprawie Złoty Rubin. W Przemyslu zapadł wyrok w głośnym procesie rabina Spiry przeciw Złacie Rubin. Rubinowa skazana została na karę 6 miesięcy więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego i zawieszeniem kary na okres trzyletni.

P. Kuehlmann przejechany. Były minister spraw zagranicznych ostatniego rządu cesarskiego w Niemczech v. Kuehlmann, który podpisał Traktat Brzeski został przejechany na jednej z ulic Berlina. W ciężkim stanie przewieziono rannego do szpitala.

obcowała przed małżeństwem. Wszelkie zabiegi ze strony ojczyzny, jak również ze strony władz nie odniosły skutku, Kurt Taube, rozgoryczony odmowną odpowiedzią właściwego ojca i władz zapomniał się do tego stopnia, że katował dziecko paskiem ziemniennym tak strasznie, iż biedne dziecko zmarło po krótkich męczarniach. Brutala aresztowano.

ROZMAITOSCI.

Bójka dwóch braci... bratowej. Niebawym skandal poruszył w New Yorku najlepsze sfery towarzyskie miasta. Pułkownik Edward Carrington, b. bogaty wydawca miejscowy, odgrywający dużą rolę polityczną, zaskarżył swego brata, Campbella Carringtona, właściciela wielkich zakładów przemysłowych, o... uwiędzenie mu żony, za co zażądał miliona dolarów odszkodowania!

Onegaj pułk Carrington spotkał brata wychodzącego z mieszkania pani Anny Carrington, swej separowanej obecnie małżonki i rzucił się na niego z laską w rękę. Napadnięty zaczął odierać ciosy swoją laską i ta bójka na kłje pomiędzy dwoma członkami wyższego towarzystwa trwała tak długo aż C. Carrington stał się niezdolnym do walki, przeniesiono go bowiem z licznymi ranami, do najbliższej lecznicy. Pułk. Carrington aresztowany narazie, został zwolniony za kaucją tysiąca dolarów.

Jak się zachowują różne narody w restauracji. Pytałem tem zajmując się obecnie dyrektor szkoły dla psychoterapii w Paryżu. Stawia on następujące hipotezy, według których oznaczenie narodowości ma być zawsze zupełnie trafne.

A więc Amerykanie, gdy małżeństwo amerykańskie ze Stanów Zjednoczonych usiadł przy stole restauracyjnym, wówczas ona, wzięwszy do ręki jadłospis, zamawia okazałą ilość potraw. Sama je bardzo mało aie za to on polyka resztę momentalnie

Anglicy: para angielska szuka przedewszystkiem jaknajlepszego miejsca. On wybiera potrawę, i oboje raczą się obficie.

Niemcy: Niemiec zwykle jada bez swojej żony, bardzo często, gdy już w domu sobie pojadł, idzie do restauracji sam, aby dokończyć tam obiadu, czy kolacji, a zwłaszcza, aby napić się do syta piwa.

Francuzi: francuska para szuka miejsca, z którego łatwo wszystko można oglądać, co się w restauracji dzieje. Potrawy wybierają każdą z osobna, czyniąc przytem wzajemnie długie i dość nudne ceregiele.

Nie mówi tylko p. dyrektor szkoły psychoterapii w Paryżu, po czem odróżnić można w restauracji wogóle małżeństwo od „niemałżeństwa”. Podobno, jak twierdzi jeden z doświadczonych kolegów redakcyjnych, jest z tem tak. Jeśli dwoje, śledząc w restauracji, zachowują się wobec siebie zimno i obojętnie — to napewne małżeństwo, jeśli zaś on jej nadskakuje a ona, kokietując go, stara się mu nieustannie przymilać — o małżeństwie tam nie ma mowy, chyba w najbliższym czasie.

Przez cztery godziny między niebem, a ziemią. Słynna wieża Eiffla w Paryżu była jednej z ostatnich nocy miejscem smutnej tragedji. Dwaj policjanci, obchodzący ogrody na Polu Marowem uszłyszeli około godziny 2 po północy rozpac liwe krzyki. Zawezwali więc gwizdkiem dwu swych kolegów i rozpoczęli we czwórkę gorliwe poszukiwania. Przepuszczenie, że ktoś został napadnięty nie spraw-

dziło się i starania posterunkowych nie odały rezultatu

Po pewnym czasie któryś z nich jednak spojrzął na olbrzymią, ciemną, sylwetkę wieży Eiffila i dostrzegł na drugim jej piętrze ogień papierosa. Na wystającym na zewnątrz stalowym grzysie siedział okra-kiem nad otchlanią człowiek... Policjanci wbiegli po schodach wewnętrznych wieży i nie mogąc go dosię-gnąć jeli namawiać do powrotu na platformę. Nie chciał ich słuchać:

— Poróżniłem się z żoną. Skończy ze sobą. Po szukajcie jej, nazywa się Herphellin i mieszka na uli-cy Montesuy. Rzućcie się jej pod nogi.

Zawiadomiona o wszystkim pani Herphellin przy-biegła w śmiertelnej trwodze do stóp wieży. Mijały chwile strasznej niepewności. Wreszcie komisarz po-lecił usunąć się ciekawym i służbie bezpieczeństwa w nadziei, że desperat nie widząc nikogo pontecha swego zamiaru. Niestety.

Gdy zegar ją wydzwanił godzinę szóstą, czło-wiek rzucił się w przepaść runawszy na platformę płazszego piętra zabił się na miejscu. Znalezione przy nim papiery na nazwisko 24 letniego Gastona Herphelina i list do żony, w którym oświadcza, że postanowił się zabić, nie mogąc z nią żyć zgodzie.

Strasza zemsta zdradzonej narzeczonej. W kościele w Kamińsku odbył się ślub młodej pary. W czasie powrotu od ołtarza ze swą oblubienicą po-deszła niewiasta do pana młodego i wytrylem chlusnęła mu prosto w oczy. Krzyk i gwałt podniósł się w świątyni. Pan młody padł na ziemię tracąc przy-

tomność. Odwieziono go do szpitala i tam stwierdzo-no, iż więcej już na oczy świata Bożego nie zobaczy — Mściwą niewiastę osadzono w więzieniu. Oto skut-ki przyniosły miłosnych młodych donżuanów, którzy uwodzą młode dziewczęta, oblicując się z nemi oze-nić, a potem wstępują z inną w związek małżeński.

Przez zamglone szkła.

Wezorem wczoraj, gdy z k. a wracałem nadzwyczaj dobrą sposobność miałem, przekonać się, naocznie, nareszcie, co cudzy mówi o naszym mieście. Gdy szedłem ulicą Mickiewicza, przystojnego spotkałem panica; który tu przybył (dla załatwienia swoich interesów) z miasta Wielenta. Z którym po chwili, isele morowa, taka się wywiała rozmowa: „Ach jakże czas tutaj przedko minie, jakże to pięknie być w tej mieścinie, tutaj jest zawsze dzień, a nigdy noc, bo tu się pali światłówek cała noc. W nocy ulice tak oświetlone, wszystko się znajdzie, to co zgubione. A zwłaszcza ta, którą my idziemy, tak widna, by można tańczyć „Shimmy“ jeszcze wlece, pier...ogł ostygłe, tutaj znalazłem nawet igłę (Plantacje). Po tej rozmowie mnie osamotnił, i w kierunku miasta się ulotnił. Szan. Państwo, czy Wy już wlecie ???

(toć to najłatwiejszą rzeczą przecie odgadnąć) jak on tę igłę odnalazł, posłuchajcie że zdradzę Wam zaraz: Szedł spiesznym krokiem, ostro jak walec ciemno.. padł... utkwiała igła w palec. Tak drobne, a niebezpieczne wady, czy na to już niema żadnej rady ??? Rado miejska, błagamy w pokorze spraw, by inaczej było (o Boże miłosierny), czy tak dalej pójdzie ??? czy do usunięcia tych wad nie dojdzie ???

Ruch w Towarzystwach.

Czeladź stolarska. W wtorek dnia 15 3. o godz. 7,30 wiecz. odbędzie się zebranie wszystkiej czeladzi stolarskiej w lokalu pod „Złotem Lwem“.

Wydział Czeladniczy. **Związek [Urzędników Kolejowych.** Mie-sięczne zebranie odbędzie się w środę dnia 16 bm. wieczorem o godzinie 19 na sali p. Jądżewskiego. Na porządku dziennym ważne sprawy. Liczne przybycie członków potrzebne. Zarząd.

Zebranie Tow. Powst. i Wojaków odbędzie się w środę dnia 16 bm. o godz. 8-mej w salce p. Jądżewskiego. Kompletne przybycie konieczne. Zarząd.

Kontes szesli redakcyjnej

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski. Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego“ w Chojnicach.

Do wczesnych zasiewów wiosennych

polecamy z Zamartego i ze stacji uprawy, przez P. I. R. i W. I. R. uznaj:

- Oryg. P. S. G. owies złote ziarno żółty, wczesny, plon nadzwyczajny i na lepszym gruncie.
- Oryg. P. S. G. owies żółta gwiazda żółty, plon obfity na lepszym i średnim mokrym gruncie.
- Oryg. P. S. G. owies „Ligawo“ biały, wczesny odpowiedni na lepszym i suchym gruncie.
- Oryg. P.S.G. jęczmień „Gambrius“ pełnoziarnisty odp. do browaru, na lepszym gruncie.
- Oryg. P. S. G. jęczmień latowy „Nordland“ obfity 4 rzędowy jęczmień, odpowiedni dla browaru i do paszy
- Ceny: przy oryg. 60 procent, przy 1 odsiewie 30 proc. więcej od najwyższych poz. notowań, przy odbiorze poniżej 10 ctr. przy oryg. 10 procent, przy 1 odsiewie 5 procent więcej.
- Oryg. P. S. G. nowe Industrie belg żółty rodzaj, najobfitsze i zawierające krochmal, szczegól-niej dla lekkiej ziemi, wys. w. Petkowie i Dźwierznie.
- Oryg. i 1 ods. P.S.G. „Blüchery“, najlepszy rodzaj Wohltmanna z najwyższą zawartością krochmalu.
- Oryg. i 1 ods. Kl. Sp. „Wohltmann“ odp. na piaszkowym gruncie.
- Oryg. Kl. Sp. „Silesja“ żółte, nadzwyczajne jadalne kartofle
- II. ods. P. S. G. niebieskich „Odenwalder“

Ceny za porozumieniem.

Polsko-Niemiecka Hodowla Nasion T. z o. p. Deutsch-Polnische Saatuchtgesellschaft

Zamarte

p. Ogorzeliń pow. Chojnice (Pomorze) adr. telg. „Ponibona-Ogorzeliń“

Na sprzedaż 15 mtr. wałków sosnowych Drzewo znajduje się w leśn. Funka. Gierszewski, 602 Charzykowo tel. 228

Masa do modelowania dla szkół PLASTYLINA niewysychająca masa w rozmaitych kolorach w pudełkach po 6 i 12 farb oraz w pojedynczych kawałkach poleca

BR. HUBERT właśc. Juljan Hubert Drogerja — Handel farb. Rok. zał 1894. Tel. 219. Gdańska 18.

2umeblowane pokoje

z osobnym wejściem dla 1 lub 2 panów od 1. 4. 27. do wynajęcia. ul. Dworcowa 22. II. 604 wchód z boku.

Przetarg przymusowy.

We wtorek, dnia 15. marca o godz. 11 przedp. w Chojnicach Rynek 21 w lokalu firmy Paetzold sprzedawać będą najwięcej dającym za gotówkę:

mydła toaletowe, perfumy i różne towary drogeryjne Mazuś kom. sąd. Chojnice.

Wydzierżawienie polowania.

Dnia 21 marca 1927 r. o godz. 6 po połudn. odbędzie się

przetarg publiczny polowania okręgu lotyńskiego gminy Szternowo, powiat chojnicki, na przeciąg 6 lat w karczmie p. Ostrowskiego w Lotyniu. Udział w przetargu mogą brać mieszkańcy gminy jak i reflektanci poza miejscowi. Warunki dzierżawy są wyłożone na sołectwie Szternowo oraz zostaną odczytane na przetargu. Wielkość terenu polowania 2000 morgów. 600

Gemski, sołtys.

Wielki wybór

w żurnalach

francuskich i innych, na wiosnę i lato. Specjalne żurnale na kostjomy i płaszcze oraz dla dzieci. Polecamy wszelkie książki z robótkami

Księgarnia „Dzien. Pom.“

w Chojnicach.

Walne Zgromadzenie Trumny

członków BANKU LUDOWEGO Spółdzielni z odpowiedzialnością nieogr. w Chojnicach odbędzie się

w środę, dnia 30. marca 1927 roku o godz. 6-tej po poł. na sali hotelu Engla.

PORZĄDEK OBRAD:

- 1 Zagajenie i wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- 2 Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1926;
- 3 Przedłożenie i przyjęcie bilansu p. 31. 12. 1926 r. udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadz.
- 4 Podział zysku;
- 5 Uchwała z artykułu 46 Ustawy o Spółdzielniach;
- 6 Wybór uzupełniający członków Rady Nadzorczej;
- 7 Wnioski bez uchwał;
- 8 Zamknięcie.

Chojnice, dnia 8 marca 1927 r. Rada Nadzorcza: Leon Wagner, prezes.

Jak i wybicia do trumien wykonanie pierwszorzędne, mam stałe na składzie po umiarkowanych cenach.

Fr. Kiedrowski magazyn mebli i trumien ul. Człuchowska 6. ul. Człuchowska 6.

Zamiana zboża na mąkę.

Zamieniamy za dostarczony 1 ctr. żyta lub pszenicy w Ogorzelińcach i Chojnicach na 50 ft. mąki i 38 ft. ospy wymiał 60 proc. lub 56 ft. mąki i 32 ft. ospy wymiał 65 proc. lub 60 ft. mąki i 28 ft. ospy wymiał 70 proc.

Po przeprowadzeniu wielostronnych ulepszeń jesteśmy w stanie pierwszorzędny towar dostarczyć. 523

Ogorzelińskie Młyny T. z o. p.

„Dziennik Pomorski“

z Chojnic na miesiąc kwiecień

i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę 2 miesięczną z opłatą pocztową razem 2,54 złotych

dnia 1926

Imię i nazwisko _____
 miejscowość _____
 ulica _____
 pokwitowanie poczty _____

„Dziennik Pomorski“

z Chojnic na II. kwartał

i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę miesięczną z opłatą pocztową razem 7,62 złotych

dnia 1926

Imię i nazwisko _____
 miejscowość _____
 ulica _____
 pokwitowanie poczty _____

Ob ręcze

we wszelkich wielkościach stalena składzie.

Reparacje

fachowo i tanio

Richard Gehrke

Chojnice Centrala samochodów Tel. 108.

